

Jaarverslag 2008

Jaarverslag 2008

Rekenkamer Oost-Nederland,
Deventer, mei 2009

Inhoudsopgave

Colofon

Leeswijzer

Voorwoord	1
1. Rekenkameronderzoeken 2008.....	3
1.1. Afgeronde onderzoeken.....	3
1.2. Lopende onderzoeken.....	4
1.3. Onderwerpselectie.....	6
2. Samenwerking Waterschap Groot Salland met de Rekenkamer Oost-Nederland.....	7
3. Interne organisatie	7
3.1. Strategie	7
3.2. Personeel en Organisatie	7
3.3. Samenwerking en informatie-uitwisseling.....	8
4. Toelichting lasten 2008	9
5. Staat van baten en lasten Rekenkamer Oost-Nederland.....	15
6. Balans 31 december 2008	19
7. Grondslagen van waardering en resultaatsbepaling	19
8. Toelichting staat van baten en lasten	22
9. Toelichting op de balans	23
10. Overige gegevens.....	23
10.1. Accountantsverklaring	23
10.2. Voorstel voor resultaatsbestemming	25
Bijlage 1 Toelichting jaarrekeningposten	29
Bijlage 2 Gerealiseerde cijfers 2008 en 2007.....	39

Colofon

De Rekenkamer Oost-Nederland is opgericht bij besluit van Provinciale Staten van Gelderland en van Overijssel per 1 januari 2005. Vanaf dat moment is er volgens een gezamenlijk onderschreven besluit een Rekenkamer - een instelling onder regiem van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Haar onderzoek is algemeen gericht op verbetering en bevordering van controle en kaderstelling door de beide Provinciale Staten.

De Rekenkamer wordt gevormd door een driehoofdig bestuur en een uitvoeringsorganisatie.

Het bestuur wordt gevormd door de volgende leden:

P. van Dijk, voorzitter
drs. R.S. de Heus EMIA RO
mr. Th.O.J. Lucardie

De secretaris-directeur is drs. C.F.M. Bruggink RO

De gegevens van de Rekenkamer Oost-Nederland zijn:

Rekenkamer Oost-Nederland
Achter de Muren Zandpoort 6
7411 GE Deventer
Telefoon: 0570 66 58 00
E-mail: info@rekenkameroost.nl

Leeswijzer

Het jaarverslag 2008 van de Rekenkamer Oost-Nederland start met het voorwoord en is vervolgens opgebouwd uit twee delen.

In het eerste deel, het jaarverslag, verantwoordt het bestuur van de Rekenkamer zich over het gevoerde beleid. Allereerst komen in hoofdstuk 1 de afgeronde en lopende rekenkameronderzoeken aan de orde en wordt aandacht besteed aan de onderwerpselectie van de Rekenkamer. Vervolgens wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op de stand van zaken rondom de mogelijke samenwerking tussen het waterschap Groot Salland en de Rekenkamer. In hoofdstuk 3 komt de interne organisatie van de Rekenkamer aan de orde. Tot slot geeft hoofdstuk 4 een toelichting op de verschillen tussen de budgetten en de realisatie.

In het tweede deel, de jaarrekening, vindt de financiële verantwoording plaats. Een overzicht van de baten en lasten vindt u in hoofdstuk 5 waarna in het 6^e hoofdstuk de balans is weergegeven. De hoofdstukken 7, 8 en 9 geven de grondslagen en toelichtingen aan ten aanzien van de staat van baten en lasten en de balans. In hoofdstuk 10 tot slot is de verklaring van de accountant bij de jaarrekening en het voorstel van het bestuur voor de resultaatsbestemming opgenomen.

1. Voorwoord

Dit is het vierde jaarverslag van de Rekenkamer Oost-Nederland. De Rekenkamer heeft ook in 2008 een aantal onderzoeken afgerond, en aan de Staten aangeboden. Behalve de onderzoeken die gepland stonden, is er ook een onderzoek gedaan, waar tussentijds toe besloten werd: de Treasury van beide provincies is onderzocht. Hoewel de uitkomst daarvan alleszins tot tevredenheid stemde: er is sprake van een grote zorgvuldigheid en risicomijding, is het onderzoek toch zeer interessant, omdat de uitvoering van het beleid zozeer binnen de kaders blijft, dat er feitelijk nauwelijks effect van de kaderstelling en de sturing waar te nemen valt.

Hoewel de uitkomst feitelijk niet tot de data van het jaar 2008 behoort, willen we niet onvermeld laten dat de inzet om te komen tot samenwerking met het Waterschap Groot-Salland niet tot positief resultaat heeft geleid. De vraag van het Waterschap aan de Staten van Overijssel en Gelderland leidde met name in Gelderland tot afwijzing op juridische gronden.

Omdat de leden van de Provinciale Staten onze belangrijkste doelgroep vormen, hebben we een symposium georganiseerd rond het thema indicatoren. Dat was goed bezocht en het doel, dat de sturing door de Staten te verbeteren, is zeker weer een stapje dichterbij gekomen.

Wat we als Rekenkamer wel eens betreuren, is dat de aanbevelingen bij elk rapport niet standaard tot een Statenbesluit leiden. Voor alle duidelijkheid: zo'n besluit hoeft niet altijd de Rekenkamer in alles te volgen - al waarderen we dat natuurlijk wel! Maar het is van belang om instemming of afwijzing vast te leggen, zodat er ook concreet nieuw beleid uit voortvloeit. Daarmee zorgen de Staten er zelf ook voor dat de bestede middelen aan de Rekenkamer ook daadwerkelijk renderen.

Wat betreft de financiële gang van zaken, kan worden geconstateerd, dat de Staten de Rekenkamer van voldoende middelen hebben voorzien. Met betrekking tot het rekeningresultaat geven wij u in overweging om deze te bestemmen voor de financiering van de evaluatie van de rekenkamer in 2010.

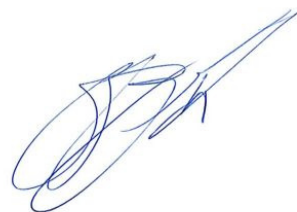
Zo kijken we opnieuw terug op een vruchtbaar jaar, waarin de Rekenkamer gegroeid is qua inhoud. Onze strategie was en is erop gericht in de zesjarige bestuursperiode elk terrein van het provinciaal bestuur eens onder de loep te nemen. We zijn daarin goed op weg gekomen, getuige ook dit jaarverslag.

Onze wens is, dat ons kritisch werk mag bijdragen tot uw successen!

Namens het bestuur en medewerkers,

P. van Dijk, voorzitter

C.F.M. Bruggink, directeur

2. Rekenkameronderzoeken 2008

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens de afgeronde onderzoeken (§1.1) en de lopende onderzoeken van 2008 aan bod (§1.2). Daarna volgen de activiteiten die zijn verricht om tot het onderzoeksprogramma 2009 te komen (§1.3).

2.1. Afgeronde onderzoeken

De Rekenkamer leverde in 2008 10 rekenkamerrapporten (5 per provincie) op en organiseerde een symposium voor de Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel. Het gaat om:

1. Provinciale wegen
2. Onderbesteding
3. Watertoets
4. Symposium ‘*Staten waar stuurt u op?*’
5. Oost NV
6. Treasury

Ad 1. Provinciale wegen

In februari 2008 is het onderzoek ‘Scherper sturen op wegen: Sturing grote wegenprojecten in de provincies Gelderland en Overijssel’ gepubliceerd. In het rapport wordt duidelijk dat de sturing op wegenprojecten op een aantal punten goed in de steigers staat maar dat er ook onderdelen zijn waar een scherpere sturing noodzakelijk is. Zo duren projecten bijvoorbeeld regelmatig langer dan gepland en is niet altijd duidelijk of de provincie de belangrijkste knelpunten aanpakt.

Ad. 2. Onderbesteding

Bij het onderzoek naar onderbesteding gaat het om het inzichtelijk maken van de omvang en oorzaken van onderbesteding en hoe onderbesteding zoveel mogelijk voorkomen kan worden. Uit het in april 2008 gepubliceerde onderzoek komt naar voren dat de provincies Gelderland en Overijssel minder geld hebben uitgegeven voor provinciale activiteiten dan vooraf was ingeschat. Onderbesteding verdient vooral aandacht wanneer de provincie dit had kunnen voorkomen en als de doelen voor de maatschappij niet zijn gehaald. Beide provincies hebben aandacht voor onderbesteding, maar een analyse van de oorzaken van onderbesteding laat zien dat er nog meer kan worden gedaan om onderbesteding te voorkomen.

Ad 3. Watertoets

Het doel van het in mei 2008 gepubliceerde onderzoek was om duidelijk te maken in hoeverre de provincies de watertoets gebruiken om het waterhuishoudkundige belang in de ruimtelijke ordening te waarborgen. Dit is gedaan door te kijken naar de wijze waarop de provincies invulling geeft aan de verschillende rollen rondom de watertoets. De hoofdconclusie luidde dat er goede stappen zijn gezet door de provincie maar dat tegelijkertijd er nog geen systematisch inzicht bij PS en GS in de effectiviteit van de watertoets. Omdat opzet en uitvoering van het onderzoek een samenwerking betrof van de Zuidelijke Rekenkamer en de Rekenkamer Oost-Nederland, is er in juli 2008 een bestuurlijke brief verstuurd aan de beide Staten. Het doel daarvan was om op basis van de provinciespecifieke rapporten (Gelderland, Limburg, Noord-Brabant en Overijssel) enkele aandachtspunten aan te reiken.

Ad 4. Symposium

'Staten waar stuurt u op?' zo luidde de titel van het symposium dat de Rekenkamer heeft georganiseerd op 11 juni 2008. In het duale stelsel hebben Provinciale Staten o.m. een kaderstellende en controlerende rol. Documenten als de programmabegroting en jaarstukken en de daarin opgenomen indicatoren moeten deze rollen van Provinciale Staten faciliteren. Met een symposium over het nut en het gebruik van indicatoren wil de Rekenkamer Provinciale Staten ondersteunen. Na inleidingen over de (on)mogelijkheden van het sturen op indicatoren (door de heer Elsenaar van Deloitte) en de ervaringen van een voormalig gedeputeerde (mevrouw Holsheimer-Wezeman) konden de aanwezigen in één van de drie workshops zelf aan de slag rondom het thema indicatoren. Vervolgens heeft de heer Aardema (Open Universiteit Nederland) onder de titel 'Hebben indicatoren een ziel' zijn visie over het thema van het symposium gegeven. Uit de evaluatie is gebleken dat het symposium een succes was. De aanwezigen waardeerden het initiatief en beoordeelden inhoud, organisatie en locatie met een ruim voldoende. Alle aanwezigen en ook alle Statenleden die er niet bij konden zijn, hebben van de Rekenkamer een CD-rom ontvangen waarop zowel in woord, beeld als geluid de inhoud van het symposium is vastgelegd.

Ad 5. Oost NV

Het onderzoek, in november 2008 aan de Staten gestuurd, richt zich op de kwaliteit van de sturingsrelatie tussen de provincies Gelderland en Overijssel en ontwikkelingsmaatschappij Oost NV. De uitkomst is dat beide provincies duidelijke afspraken hebben gemaakt met de Ontwikkelingsmaatschappij Oost NV over economische doelen, taken en prestaties. Wel is het moeilijk vast te stellen wat het relatieve aandeel is van Oost NV op het economisch beleid van beide provincies.

Ad 6. Treasury

In het onderzoeksprogramma 2008 was ruimte opgenomen voor een nader te bepalen onderzoek. Daarmee heeft de Rekenkamer de mogelijkheid om in te kunnen spelen op een actueel onderwerp. Dit onderwerp deed zich voor toen diverse overheden geld kwijt raakten door beleggingen bij een IJslandse bank. De Rekenkamer heeft in een kortlopend onderzoek de treasuryfunctie in kaart gebracht, waarbij de focus - gezien de context en de huidige financiële positie van de provincies - vooral op het uitzetten van gelden lag. Uit het onderzoek is onder meer naar voren gekomen dat het treasurybeleid van beide provincies prudent en risicomijdend is, de organisatie van de treasury goed geregeld is en de treasuryparagraaf in begroting en rekening PS inzicht biedt in de treasuryfunctie. Daarnaast heeft de Rekenkamer enkele aanbevelingen geformuleerd. Het onderzoek is in december 2008 aan PS aangeboden.

2.2. Lopende onderzoeken

Naast de afgeronde onderzoeken is in 2008 gewerkt aan vier onderzoeken voor Gelderland en Overijssel met de volgende thema's:

1. Reserves en voorzieningen
2. Jeugdzorg
3. Nationale Landschappen
4. Follow-up verdrogingsbestrijding

Ad 1. Reserves en voorzieningen

De Rekenkamer streeft er naar om ieder jaar een onderzoek uit te voeren op het terrein van planning en control. Voor 2008 is daarbij de keuze gevallen op het onderwerp reserves en voorzieningen. De aanleiding daarvoor is gelegen in het feit dat reserves en voorzieningen het budgetrecht van PS betreffen, daarnaast gaat het om grote bedragen en gaat het om middelen die (nog) niet zijn ingezet. De vraagstelling van het onderzoek richt zich enerzijds op de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen, anderzijds staat de informatievoorziening aan PS over reserves en voorzieningen centraal. Het onderzoek is inmiddels afgerond en in maart 2009 aan PS aangeboden.

Ad 2. Jeugdzorg

De jeugdzorg is een belangrijk thema voor de provincies, er gaat veel geld in om en de jeugdzorg mag zich in een enorme belangstelling verheugen. Deze belangstelling uit zich in een toenemende aanspraak op jeugdzorg, in media aandacht, maar ook in de hoeveelheid onderzoeken die op dit terrein zijn en worden gedaan. Omdat de Rekenkamer toegevoegde waarde wil bieden met haar onderzoeken, is in 2008 een verkenning uitgevoerd op het thema om te komen tot een goed onderzoeks-onderwerp. In juni 2009 wil de Rekenkamer de uitkomsten van de verkenning en de invulling van het onderzoeksonderwerp onder de aandacht van de beide Staten brengen. In september 2009 start de uitvoering van het gekozen onderzoeksonderwerp over de Jeugdzorg.

Ad 3. Nationale landschappen

De Rekenkamer heeft een tussentijdse evaluatie opgestart naar het provinciale beleid gericht op de nationale landschappen in Gelderland en Overijssel. In dit onderzoek naar nationale landschappen staan twee onderwerpen centraal:

- *de bestuurlijke rol van de provincie*
Een analyse van de rol van de provinciale bestuurslaag biedt PS kennis van de wijze waarop de provincie invulling heeft gegeven aan haar bestuurlijke positie in het nationale landschappenbeleid (onder andere afspraken en samenwerking met partners).
- *een doeltreffende uitvoering*
Een analyse van de stand van zaken in de uitvoering van het nationale landschappenbeleid biedt PS actuele kennis van de eerste resultaten van het gevoerde beleid. Het onderzoek dient daarnaast inzicht te bieden in de vraag of aan de voorwaarden is voldaan, om de gestelde doelstellingen binnen de bepaalde termijnen te behalen. Het onderzoek maakt duidelijk wat de sterke en zwakke punten van het gevoerde beleid zijn.

In het najaar 2009 wordt het rapport Nationale Landschappen gepubliceerd.

Ad 4. Follow-up verdrogingsbestrijding

In het onderzoeksprotocol is aangegeven dat de Rekenkamer enige tijd na het aanbieden van een onderzoeksrapport een follow-up traject opstart. Follow-up onderzoek kijkt terug op de effectiviteit van eerder gedaan rekenkameronderzoek, anders gezegd: wat is er met de conclusies en aanbevelingen concreet gedaan?

In 2008 heeft de Rekenkamer het follow-up traject voor het onderzoek 'Pappen en Nathouden, verdrogingsbestrijding in de provincies Gelderland en Overijssel' opgestart.

Aan de hand van documenten en gesprekken met betrokkenen binnen de provinciale organisatie is een analyse gemaakt van de procesgang van het Rekenkamerrapport (aandacht), de acties op het terrein van verdrogingsbestrijding (actie) en de stand van zaken ten aanzien van resultaten op dit gebied (resultaten). Publicatie van de resultaten van het follow-up traject vindt plaats in het tweede kwartaal van 2009.

2.3. Onderwerpselectie

Het identificeren van interessante en relevante onderzoeksonderwerpen is een belangrijke kernactiviteit van de Rekenkamer immers het gaat hier om de kernvraag "doen we de goede onderzoeken". Binnen het bestuur en binnen het onderzoeksteam zijn de verschillende provinciale beleidsonderwerpen en thema's verdeeld. Daardoor kan de aandacht worden gefocust en is deskstudy en het bezoeken van bijvoorbeeld provinciale commissie- en Statenvergaderingen makkelijker te realiseren. Een andere belangrijke input zijn de onderzoeksverzoeken aan de Rekenkamer. In 2008 is hiervan mondjesmaat gebruik gemaakt. Eén door de Gelderse Staten gesteund verzoek betrof een onderzoek naar de verdeling van de Rijksgelden richting de provincies. De Rekenkamer heeft dit verzoek in oktober '08 gemotiveerd afgewezen en tevens mondeling toegelicht in de Statencommissievergadering Algemeen Bestuur en Financiën van december '08.

Het bestuur van de Rekenkamer vindt de betrokkenheid van de Staten bij de onderwerpselectie van groot belang. Zij wil in 2009 het contact met Provinciale Staten verder intensiveren om zo nog beter inzicht te krijgen in onderzoekswensen vanuit de beide Staten.

3. Samenwerking Waterschap Groot Salland met de Rekenkamer Oost-Nederland

Begin 2007 is de Rekenkamer door het Waterschap Groot Salland benaderd om na te denken over de mogelijkheid om samen te werken. De achtergrond is dat het Waterschap een onafhankelijke rekenkamer wil instellen hoewel dit volgens de waterschapswetgeving geen verplichting is. Aansluiting bij een reeds operationele rekenkamer is in de ogen van het Waterschap het meest effectief en efficiënt. Het bestuur van de Rekenkamer acht een dergelijke samenwerking kansrijk en innovatief. Ook in de Staten van beide provincies is uitgesproken dat men de samenwerking in principe ondersteunt.

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland heeft aan Provinciale Staten advies uitgebracht over de voorgenomen samenwerking. Haar standpunt is dat deze samenwerking om juridische redenen geen doorgang kan krijgen. Daarvoor is volgens GS eerst een wetswijziging nodig. Het Waterschap Groot Salland heeft samen met de Rekenkamer advies gevraagd aan professor Elzinga van de Rijksuniversiteit Groningen. Zijn advies luidt dat de wet voldoende ruimte laat om de samenwerking mogelijk te maken. Beide verschillende standpunten zijn op 1 april jl. aan de orde geweest in de Gelderse Provinciale Statencommissie Algemeen Bestuur en Financiën. Bij meerderheid van stemmen is het besluit genomen het college te steunen in haar advies. Daarmee is de samenwerking tussen Waterschap en Rekenkamer niet haalbaar gebleken.

4. Interne organisatie

4.1. Strategie

Bestuur en onderzoeksbureau van de Rekenkamer hebben in het najaar van 2008 een strategiebespreking gehouden. Het doel was om duidelijk te krijgen waar de Rekenkamer nu staat in de uitvoering van haar rol en welke zaken verbeterd zouden moeten worden. De belangrijkste besprekpunten betroffen de onderwerpelectie, de communicatie en omgang met de belangrijkste stakeholders waar onder uiteraard PS en GS. Eén van de concrete actiepunten die hieruit naar voren zijn gekomen is dat de Rekenkamer in de periode april/mei contact gaat zoeken met alle fracties van de beide Staten. Het doel van dit gesprek is om duidelijk te krijgen hoe de Staten de Rekenkamer zien, welke verwachtingen zij hebben en op welke punten de relatie met de Rekenkamer verbeterd zou kunnen worden.

4.2. Personeel en Organisatie

De personeelssamenstelling van de Rekenkamer is in 2008 stabiel gebleven. Medio '08 is er als gevolg van de hoeveelheid werk tijdelijk extra capaciteit (0,5 fte) aangetrokken voor de management-assistentiefunctie. In de loop van 2009 zal het bestuur van de Rekenkamer besluiten of deze tijdelijke capaciteit omgezet kan worden in structurele formatie. Verder is medio 2008 een extra tijdelijke onderzoeker aangetrokken. Ook voor deze functie zal in de loop van 2009 duidelijk moeten worden of ze omgezet kan worden in structurele formatie.

Daarbij is in de afweging steeds aan de orde aan de ene kant de wens van de Staten om een collectief onderzoeksgeheugen op te bouwen bij haar Rekenkamer en aan de andere kant voldoende mogelijkheden te creëren om waar nodig externe capaciteit in te kunnen huren.

Met alle medewerkers van de Rekenkamer heeft de directeur gesprekken gevoerd conform de jaargesprekscyclus van de provincie Gelderland. De voorzitter van het bestuur van de Rekenkamer voert deze gesprekken met de directeur.

Bestuur en medewerkers hebben verschillende opleidingstrajecten gedaan om de noodzakelijke kennis en vaardigheden op peil te houden.

4.3. Samenwerking en informatie-uitwisseling

De blik van de Rekenkamer is van 'buiten naar binnen' gericht. Er wordt veel gedaan om de externe gerichtheid concreet vorm te geven. Zo zijn leden van het bestuur en onderzoekers regelmatig aanwezig in het provinciehuis. De commissie- en PS-vergaderingen worden regelmatig bezocht. Er zijn verder reguliere contactmomenten met Gedeputeerde Staten en de Commissarissen van de Koningin.

In 2008 is de Rekenkamer gestart om bij aanvang van een onderzoek betrokken ambtenaren te informeren over doel en opzet van het onderzoek en is er de gelegenheid tot het stellen van vragen. De eerste ervaringen laten zien dat deze zogenaamde kick-off bijeenkomsten in een behoefte voorzien.

Uiteraard is er sprake van intensieve informatie-uitwisseling tussen de vier overige provinciale rekenkamers. Ook wordt regelmatig over mogelijke samenwerking gesproken. De samenwerking met de Zuidelijke Rekenkamer bij het onderzoek naar de watertoets is daarvan een voorbeeld. Bij het inventariseren van de mogelijkheden tot samenwerking wordt telkens een kosten/baten afweging gemaakt waarbij de meerwaarde voor de inhoudelijke resultaten voorop staat. Besturen en directeuren van de Provinciale Rekenkamers zien er elkaar regelmatig, zo ook de onderzoekers en de management-assistentes.

De Rekenkamer Oost-Nederland is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK). De voorzitter van de Rekenkamer is tevens vice-voorzitter van de NVRK. De NVRK kent verschillende themagerichte samenwerkingsverbanden (zogenaamde kringen). De Rekenkamer is betrokken bij de juridische en de rechtmatigheidskring en bij de Oostelijke Kring waarbij de gemeentelijke rekenkamers uit de provincie Overijssel zijn aangesloten.

5. Toelichting lasten 2008

In dit hoofdstuk wordt de staat van baten en lasten zoals weergegeven in hoofdstuk 5 van een toelichting voorzien. De toelichting is gebaseerd conform hetgeen hierover is bepaald in hoofdstuk 8 (toelichting staat van baten en lasten).

Bestuur en Personeel

Reis en verblijfkosten personeel

Het aantal personeelsleden is gegroeid (zie 3.1) waardoor ook de reiskosten zijn gestegen. Verder is er in het kader van de uitgevoerde onderzoeken meer gereisd dan was voorzien. Ook de reiskosten van het bestuur zijn, anders dan voorgaande jaren, hier geboekt.

Opleidingen

Er is intensief gewerkt aan het verder vergroten van het kennis- en vaardighedenniveau van de individuele medewerkers. Ook op teamniveau is er geïnvesteerd. Gezien de kennisintensieve werkzaamheden van de Rekenkamer zal het opleidingsbudget in de toekomst belangrijk blijven.

Inhuur

Externe deskundigen

Het beschikbare budget voor de inhuur van externe deskundigen bleek voldoende te zijn om de geplande onderzoeken uit te kunnen voeren. In 2008 was een extra budget voor externe inhuur beschikbaar van € 100.000,-. Dit extra budget is in 2009 e.v. niet meer beschikbaar. In 2008 is tevens de lijn verder doorgezet om onderzoeken zoveel mogelijk vanuit het eigen personeel uit te laten voeren waarbij, veelal op onderdelen van het onderzoeksproces, inhuur van externe deskundigheid mogelijk is. Dit resulteert in een verhoging van de eigen capaciteit (zie salariskosten en uitzendkrachten) en toename van de opbouw van eigen kennis en kunde binnen de rekenkamer. Het inhuurbudget blijft evenwel erg belangrijk omdat het niet mogelijk is om te allen tijde zowel kwantitatief als kwalitatief de capaciteit in eigen huis te hebben.

Uitzendkrachten

In 2008 bleek steeds duidelijker dat de beschikbare capaciteit voor management-assistentie (0,5 fte) onvoldoende was voor de hoeveelheid werk. Middels de inhuur van uitzendkrachten is hieraan tegemoet gekomen. In de loop van 2009 wordt besloten om deze capaciteit al dan niet structureel in te vullen.

Huisvesting

Energielasten

De energielasten zijn in de praktijk lager uitgekomen en zullen voor de toekomst lager worden begroot.

Verzekeringen

In de praktijk blijkt dat de post verzekeringen lager begroot kan worden.

Servicekosten

Schoonmaakkosten

Deze kosten zijn lager dan begroot. Het budget zal hierop worden aangepast.

Beveiliging

Bezien zal worden of het mogelijk is de post beveiliging lager te begroten.

Onderhoudskosten

De onderhoudskosten zijn vooraf lastig in te schatten. In de praktijk worden kosten als gevolg van incidentele aanpassingen aan de inrichting van het kantoor en het onderhoud van de tuin hierop geboekt.

Telefoonkosten

De telefoonkosten vallen lager uit dan begroot. De ervaringscijfers voor deze kosten zullen worden gebruikt voor de komende begrotingen.

Informatievoorziening

Onderhoud computerapparatuur

De onderhoudskosten zijn lager dan begroot. De rekenkamer werkt met laptops. Gezien de relatief kleine aantallen computers is het lastig een betrouwbare inschatting te maken van de onderhoudskosten. Gezien het belang van goed onderhoud zal hiervoor het gereserveerde budget worden aangehouden.

Extern drukwerk

De Rekenkamer heeft een groot aantal onderzoeken uitgevoerd in 2008 hetgeen heeft geresulteerd in extra rapporten c.q. drukwerk. Verder is in enkele rapporten meer kleur gebruikt waardoor ook de kosten zijn toegenomen.

Boeken

In de praktijk blijkt de informatievoorziening voor een groot deel te vinden te zijn bij de informatievoorzieningcentra (bibliotheeken) van de beide provincies, de intranetten van de beide provincies en op het internet. Daardoor zijn relatief weinig eigen boeken aangeschaft. Het beschikbare budget zal iets verlaagd worden maar wel voldoende ruimte moeten bieden om noodzakelijke vakliteratuur te kunnen aanschaffen.

Aanschaf automatiseringsapparatuur

In 2008 is conform de geldende afschrijvingstermijn een deel van de gebruikte ICT vervangen. Daarnaast was ook uitbreiding van ICT-apparatuur noodzakelijk gezien de toename van het (ingehuurde) personeel. De kosten komen direct ten laste van de resultatenrekening. Daardoor was het niet nodig de bedrijfsreserve hiervoor aan te spreken.

Kantoor

Kantoorbenodigdheden

De installatie van nieuwe ICT-apparatuur leidt tot hogere kosten.

Aanschaf meubilair

Door de toename van het personeel waren ook extra werkplekken noodzakelijk.

Accountantskosten

De accountant heeft aangegeven dat zij extra kosten hebben moeten doorberekenen aan de Rekenkamer ten behoeve van de controlewerkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening van de Rekenkamer.

Overig

Bankkosten

Dit zijn de rentebijdragen over het tegoed van de Rekenkamer. De rentebijdragen zullen fluctueren met de geldende rentetarieven en de banksaldi. De laatste zal fluctueren afhankelijk van het moment van besteding en ontvangst van de liquide middelen. Door bovengenoemde onzekerheden is de omvang van deze post lastig te begroten.

Algemene uitgaven

In de begroting 2008 was deze post nog niet begroot. De uitgaven die zijn geboekt op algemene kosten hebben onder meer betrekking op de aanschaf van algemeen gangbare huishoudelijke producten die nodig zijn om als zelfstandige organisatie-eenheid zonder facilitaire dienst te kunnen functioneren. Ook de huur van vergadermogelijkheden in het land en waar nodig catering worden hierop geboekt. Zo is onder meer de huur van de schouwburg ten behoeve van het rekenkamer congres over prestatie-indicatoren in juni 2008 hierop geboekt.

Reserves

BTW-compensatie

De provincies hebben de mogelijkheid om via de zogenaamde transparantiemethode de door de Rekenkamer betaalde BTW terug te ontvangen van het BTW-compensatie-fonds. De te declareren BTW over 2008 bedraagt in totaal € 140.226,-. De Rekenkamer heeft deze BTW, ieder voor de helft, doorgeschoven naar de beide provincies.

Bedrijfsreserve (overschot/tekort)

De Rekenkamer heeft een bedrijfsreserve voor o.m. investeringen in ICT, telefonie en kantoorinrichting voor zover deze niet uit de lopende begroting bekostigd kunnen worden. Ook kunnen eventuele extra activiteiten zoals bijvoorbeeld het organiseren van een symposium hiermee worden gefinancierd. In 2008 zijn er ICT-investeringen gedaan. Deze konden direct worden afgeboekt op de resultatenrekening. De bedrijfsreserve kan met maximaal 2% van het totaal budget per jaar worden gevoed t.w. met € 18.675,- (totaal budget 2008 is € 933.775,-) mits de totale omvang van de bedrijfsreserve niet hoger is dan 3% van het totale budget. De huidige stand van de bedrijfsreserve bedraagt € 15.244,-. Het bestuur kiest ervoor de bedrijfsreserve aan te vullen met € 12.769,-. Daarmee is het maximum van 3% voor de bedrijfsreserve, dit is € 28.013,-, bereikt.

Onverdeeld resultaat

Het onverdeelde resultaat van de Rekenkamer over 2008 bedraagt € 43.811,-. De belangrijkste verklaring hiervoor is gelegen in een lagere uitgave dan begroot op de post 'inhuur externe deskundigen'.

De Rekenkamer heeft met de haar beschikbaar gestelde middelen de prestaties volgens planning kunnen leveren. Enkele onderzoeken van 2008 lopen nog door in 2009. De financiële lasten hiervan blijven echter beperkt waardoor de reeds beschikbaar gestelde middelen voor 2009 voldoende zijn voor de realisatie van het onderzoeksprogramma.

Jaarrekening 2008

6. Staat van baten en lasten Rekenkamer Oost-Nederland

Baten Rekenkamer Oost-Nederland 2008

Baten	Budget 2008 excl. BTW	€	Realisatie 2008 excl. BTW	€	Vershil excl.BTW	€
Bijdragen Provincies						
Bijdrage provincie Gelderland	416.160		423.849		-7.689	
Bijdrage provincie Overijssel	353.736		353.736		0	
Onttrekking aan reserve	101.455		258.568		-157.113	
BTW-Compensatie provincie Overijssel	62.424		70.113		-7.689	
Totaal		933.775		1.106.266		-172.491

Lasten Rekenkamer Oost-Nederland per 31 december 2008

Lasten	Budget 2008 excl. BTW	€	Realisatie 2008 excl. BTW	€	Verschil excl. BTW	€
Bestuur en Personeel						
Bestuursvergoedingen en -kosten	41.616		35.992		3.624	
Salarissen vast personeel	344.960		379.498		-34.538	
Reis en verblijfkosten personeel	20.400		26.771		-6.371	
Advertentiekosten werving personeel	0		0		0	
Opleidingen	20.400		22.571		-2.171	
Overige personeelskosten			0		0	
<i>Subtotaal</i>		427.376		466.832		-39.456
Inhuur						
Externe deskundigen	284.473		152.617		131.856	
Uitzendkrachten	0		20.728		-20.728	
<i>Subtotaal</i>		284.473		173.345		111.128
Huisvesting						
Energielasten	4.162		2.393		1.769	
Verzekeringen	1.000		489		511	
Huren	23.929		25.311		-1.382	
Onroerende zaak belasting	500		431		69	
<i>Subtotaal</i>		29.591		28.624		967
Servicekosten						
Schoonmaakkosten	4.974		3.433		1.541	
Beveiliging	600		378		222	
Onderhoudskosten	3.000		1.644		1.356	
Telefoonkosten	5.202		4.342		860	
<i>Subtotaal</i>		13.776		9.797		3.979
Informatievoorziening						
Onderhoud computerapparatuur	9.000		13.499		-4.499	
Extern drukwerk	12.750		15.164		-2.414	
Boeken	1.000		502		498	
Contributie lidmaatschappen	1.750		1.850		-100	
Aanschaf automatiseringsapparatuur	8.500		19.707		-11.207	
Aanschaf telefonieapparatuur	0		0		0	
<i>Subtotaal</i>		33.000		50.722		-17.722
Kantoor						
Kantoorbenodigdheden	9.364		6.220		3.144	
Aanschaf meubilair	0		4.149		-4.149	
Uitbesteding adm. Aan Prv. Gld.	6.557		6.557		0	
Accountantskosten	3.640		4.955		-1.315	
<i>Subtotaal</i>		19.561		21.881		-2.320

Lasten	Budget 2008 excl. BTW	€	Realisatie 2008 excl. BTW	€	Verschil excl. BTW	€
Overig						
Bankkosten	0		-10.768		10.768	
Overige opbrengsten	0		0		0	
Algemene uitgaven	0		11.913		-11.913	
<i>Subtotaal</i>		0		1.145		-1.145
Reserves						
BTW compensatie	124.848		140.226		-15.378	
Overschot/tekort	1.150		12.769		-11.619	
Overdracht rekeningresultaat	0		157.114		-157.114	
Onverdeeld resultaat	0		43.811		-43.811	
<i>Subtotaal</i>		125.998		356.013		-230.015
Totaal		933.775		1.106.266		-172.491

7. Balans 31 december 2008

Balans Rekenkamer Oost-Nederland per 31 december 2008

Activa	2008	2007		2008	2007
BNG	335.203	429.181	Crediteuren	307.783	175.419
Postbank	5.364	9.493	Transitoria	12.686	46.048
Afstemrekening BNG	947	2.132	Onverdeeld resultaat	43.811	157.114
Afstemrekening giro	33	1.525	Algemene reserve	0	101.454
Transitoria	4.494	52.948	Bedrijfsreserve	28.013	15.244
Debiteuren	46.252	0			
Totaal	392.293	495.279	Totaal	392.293	495.279

8. Grondslagen van waardering en resultaatsbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Deze voorschriften zijn eveneens van toepassing op de Rekenkamer Oost-Nederland.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

In de jaarrekening is onderscheid gemaakt tussen algemene en specifieke grondslagen van waardering en resultaatsbepaling. De specifieke grondslagen betreffen enerzijds grondslagen zoals opgenomen in de 'Financiële verordening Gelderland 2003' (vastgesteld door Provinciale Staten) en de 'Uitvoeringsregeling Financiële Verordening Gelderland 2003' (nadere uitwerking van de financiële verordening door Gedeputeerde Staten). Anderzijds betreft het grondslagen die niet als zodanig zijn vastgelegd, maar de afgelopen jaren volgens de bestendige gedragslijn zijn gehanteerd.

Algemene uitgangspunten

De begrotingscijfers bestaan uit de primaire begroting en alle door het bestuur van de Rekenkamer Oost-Nederland goedgekeurde begrotingswijzigingen betreffende het verslagjaar.

Het stelsel van baten en lasten is van toepassing. Baten en lasten worden tot het brutobedrag verantwoord. Onder baten en lasten vallen ook de over het eigen vermogen berekende bespaarde rente.

De jaarrekening geeft, volgens normen die voor de provincie en dientengevolge voor de Rekenkamer Oost-Nederland als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie en over de baten en lasten.

De jaarrekening en de toelichtingen geven getrouw, duidelijk en stelselmatig de baten en lasten van het begrotingsjaar, evenals het saldo ervan weer. De jaarrekening geeft tevens een getrouw, duidelijk en

stelselmatig inzicht in de financiële positie aan het einde van het begrotingsjaar.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

Activa

Vaste activa

Alle vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch nut.

Alle investeringen met een economisch nut - dit zijn verhandelbare dan wel middelen genererende investeringen - worden geactiveerd, tenzij sprake is van een ideaalcomplex.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Flottende passiva

De flottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Specifieke grondslagen

Investerings, waardering activa en afschrijving

Financiële verordening Gelderland 2003

De provincie Gelderland hanteert de volgende afschrijvingstermijnen voor investeringen met een economisch nut:

- geactiveerde kosten van agio en disagio: 5 jaar;
- bedrijfsgebouwen: 40 jaar;
- renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen: 20 jaar;
- veiligheidsvoorzieningen in bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties en kantoormeubilair: 10 jaar;
- zware transportmiddelen, aanhangwagens, personenauto's, lichte motorvoertuigen en technische hulpmiddelen: 5 jaar;
- automatiseringsapparatuur en -programmatuur: 3 jaar;
- bijdragen aan activa in eigendom van derden: 15 jaar.

Op gronden en terrein wordt niet afgeschreven. Kosten verbonden aan het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

De materiële vaste activa met economisch nut met een verkrijgingsprijs lager dan € 25.000,- worden niet geactiveerd, met uitzondering van gronden en terreinen die altijd worden geactiveerd.

Uitvoeringsregeling Financiële Verordening Gelderland 20031

Activa worden annuïteitsgewijs afgeschreven.

Op nieuwe activa wordt afgeschreven als op 30 juni van het jaar meer dan de helft van het begrote bedrag voor het nieuwe activum is uitgegeven. Het daaraan gerelateerde afschrijvingsbedrag wordt gebaseerd op:

- de begrote investering als nog niet het gehele begrote bedrag is uitgegeven;
- de werkelijke investering als geen bedragen meer worden uitgegeven.

De uitgaven tot en met 30 juni worden op 1 juli vastgesteld.

Rente

Bestendige gedragslijn

De jaarlijkse rente is berekend volgens de renteomslagmethodiek. De systematiek van renteomslag is als volgt. De rente die wordt omgeslagen betreft rente van opgenomen langlopende geldleningen, de toevoeging van rente of inflatiecorrectie aan reserves en voorzieningen (bespaarde rente) en de rente over het financieringstekort.

¹ De uitvoeringsregeling is vastgesteld door Gedeputeerde Staten, en is een nadere uitwerking van de Financiële Verordening, die door Provinciale Staten is vastgesteld.

Alle reserves en voorzieningen krijgen een inflatiecorrectie teneinde de geplande activiteiten te kunnen blijven realiseren. Over het totaal aan reserves en voorzieningen wordt een rentevergoeding berekend tegen een rentepercentage dat gebaseerd is op de kapitaalmarktrentes van het afgelopen jaar. Het verschil tussen deze rentevergoeding en de inflatiecorrectie wordt toegevoegd aan de reserve 'Egalisatiefonds reserves en voorzieningen'.

De rente over het financieringstekort betreft een renteberekening over het verschil tussen de stand van de bestemmingsreserves en de boekwaarde van de vaste activa. Dit verschil wordt vervolgens vermenigvuldigd met een rentepercentage - afgeleid van geldmarktrentes - en geeft het rentebedrag.

Over een beperkt aantal reserves en voorzieningen zijn specifieke voorschriften voor rentetoekening bepaald door het Rijk c.q. de Europese Commissie. Het verschil met de toegerekende inflatiecorrectie wordt gecorrigeerd op de overrente die is toegerekend aan het 'Egalisatiefonds reserves en voorzieningen'.

De som van bovenstaande drie elementen (rente langlopende geldleningen, bespaarde rente en rente financieringstekort) wordt omgeslagen over de vaste activa. Vervolgens komt deze rente ten laste van functies, kostenplaatsen en activa.

Met de op balansdatum lopende rente van opgenomen en verstrekte langlopende geldleningen is rekening gehouden.

9. Toelichting staat van baten en lasten

Baten

De Rekenkamer Oost-Nederland wordt, zoals afgesproken in de WGR Rekenkamer Oost-Nederland, ieder voor de helft gefinancierd door de provincies Overijssel en Gelderland.

De Rekenkamer betaalt BTW over de door haar ingekochte leveringen en diensten. Op grond van de zogeheten transparantiemethode kan deze BTW door de provincies geclaimd worden bij het BTW-compensatiefonds. Dit betekent per saldo dat het beschikbaar gestelde budget geheel ten goede kan komen aan activiteiten van de Rekenkamer. Voor de beide provincies verloopt de BTW-verrekening budgetneutraal. De hiervoor beschreven werkwijze is terug te voeren op de besluiten die daarover zijn genomen door de Provinciale Staten van de provincie Overijssel (kenmerk PS/2006/80, 23 januari 2006) en door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland (zaaknummer 2006-001079, 17 januari 2006).

Lasten

In de staat van baten en lasten worden de uitgaven (realisatie) afgezet tegen de begrote budgetten van 2008. De cijfers worden van een toelichting voorzien wanneer:

- er sprake is van een afwijking van 10% meer of minder ten opzichte van het budget (bij verschillen die minder bedragen dan € 500,- wordt geen toelichting gegeven);

- of wanneer de afwijking meer is dan € 50.000,-;
Alle gerealiseerde bedragen zijn exclusief BTW.

Als extra informatie is in bijlage 2 een overzicht opgenomen van de gerealiseerde cijfers van 2008 en 2007.

10. Toelichting op de balans

Hieronder worden enkele posten van de balans (zie hoofdstuk 6) nader gespecificeerd.

Debiteuren

Het betreft de nog te vorderen BTW bij de provincies Overijssel en Gelderland.

Crediteuren

Deze post bestaat voor het grootste deel uit de doorbelasting van de salarissen van het vierde kwartaal 2008 en van enkele nog te betalen facturen van dienstverleners.

Transitoria (passiva)

Het gaat om nog te betalen kosten waar onder enkele dienstverleners.

Onverdeelde resultaat

Deze post is gelijk aan het resultaat van de staat van baten en lasten (hoofdstuk 5).

Algemene reserve

Deze post betreft de bestemming van het resultaat uit 2005 van de Rekenkamer en is via de jaarrekening 2005 toegekend aan de algemene reserve van de Rekenkamer voor de jaren 2006, 2007 en 2008. Voor 2009 e.v. is deze reserve niet meer beschikbaar.

Bedrijfsreserve

In de begroting 2008 is aangegeven dat een bedrijfsreserve opgenomen zal worden conform de richtlijnen die de provincie Gelderland hierover heeft afgesproken. De bedrijfsreserve is bedoeld voor de aanschaf van computerapparatuur, telefonie en meubilair en extra activiteiten zoals bijvoorbeeld het organiseren van een symposium.

11. Overige gegevens

In dit hoofdstuk is in de eerste paragraaf de verklaring van de accountant bij de jaarrekening 2008 van de Rekenkamer opgenomen. Vervolgens is in de tweede paragraaf een voorstel voor de resultaatsbestemming beschreven.

11.1. Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in dit rapport opgenomen op pagina 13 tot en met 22) jaarrekening 2008 van de Rekenkamer Oost Nederland, bestaande uit de balans per 31 december 2008 en de staat van baten en lasten over 2008 met de toelichting gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Rekenkamer Oost Nederland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven, en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting, en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen en provinciale verordeningen zoals door de provincie Gelderland in het Statenbesluit PS2004-907 is bevestigd.

Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, invoeren en in stand houden van een intern beheersingssysteem relevant voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, zodanig dat deze geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevat en voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, het kiezen en toepassen van aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving en het maken van schattingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 217, tweede lid van de Provinciewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het Besluit accountantscontrole provincies en gemeente. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zij, maar die niet tot doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van de Rekenkamer Oost Nederland. Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het bestuur van de Rekenkamer Oost Nederland heeft gemaakt, en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% van de totale lasten.

Deze goedkeuringstolerantie is door de Provinciale Staten Gelderland in haar vergadering van 26 januari 2005 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de Rekenkamer Oost Nederland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2008 als van de activa en passiva per 31 december 2008 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder provinciale verordeningen.

Verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

Op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 217 lid 3 onder d Provinciewet melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Almelo, 12 mei 2009

Eshuis,
Registeraccountants B.V.

drs. M.H.W. Schaepers RA

11.2. Voorstel voor resultaatbestemming

Het rekeningresultaat 2008 voor resultaatbestemming bedraagt € 56.580,-. De toevoeging aan de bedrijfsreserve bedraagt € 12.769,-. Het bestuur van de Rekenkamer stelt voor het rekeningresultaat van € 43.811,- conform het besluit Begroting en Verantwoording, ieder voor de helft, toe te voegen aan de Algemene Reserves van de provincies Gelderland en Overijssel.

Wij geven de Staten van beide provincies in overweging om het rekeningresultaat 2008 niet toe te voegen aan de Algemene Reserve maar expliciet te bestemmen voor de financiering van de kosten die voortvloeien uit de evaluatie van de rekenkamer in 2010. Het betreft de evaluatie zoals bedoeld in artikel 22 lid 2 van de Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Oost-Nederland.

Bijlagen

Bijlage 1 Toelichting jaarrekeningposten

Onder de jaarrekeningposten worden de volgende onderdelen gevat:

Bestuur en Personeel	
Bestuursvergoedingen en kosten	- Vergoedingen - Toelagen - Consignaties
Salarissen vast personeel	- Bruto salaris - Sociale lasten/premies - Secundaire arbeidsvoorwaarden - Eenmalige toelagen - Overwerk - Gratificaties - Overige personeelskosten
Opleidingen	- Cursussen - Seminars - Opleidingen
Reis- en verblijfkosten personeel	- Dienstreizen - Woon-werkverkeer
Advertentiekosten werving personeel	
Inhuur	
Externe deskundigen	- Inhuur extra capaciteit projecten - Uitbesteding onderzoeken
Uitzendkrachten	
Huisvesting	
Energielasten	- Gas, water, licht
Verzekeringen	- Brand-/inboedelverzekering - Aansprakelijkheidsverzekering
Huren	
Onroerende zaak belasting	
Servicekosten	
Schoonmaakkosten	- Schoonmaak pand binnen en buiten
Beveiliging	
Telefoonkosten	- Vaste telefonie - Mobiele telefonie
Onderhoudskosten	
Informatievoorziening	
Onderhoud computerapparatuur	
Extern drukwerk	
Boeken	- Vakliteratuur - Abonnementen
Contributie lidmaatschappen	
Aanschaf automatiseringsapparatuur	- Laptops, server, netwerk etc.
Aanschaf telefonieapparatuur	- Telefooncentrale, vaste telefoons, mobiele telefoons
Kantoor	
Kantoorbenodigdheden	- Papierwaren - Postzegels - Kantoormachines
Aanschaf meubilair	- Kantoormeubelen (kasten, stoelen ed.) - Verlichting
Uitbesteding administratie aan prv. Gelderland	- Financiële administratie - Personele administratie
Accountantskosten	- Jaarrekening controle rekenkamer
Overig	

Bankkosten	-	Te betalen rente
Overige opbrengsten	-	Nagekomen claim van het BTW-compensatiefonds
Algemene kosten	-	Tuinonderhoud
Reserves		
BTW compensatie	-	Te betalen BTW
Bedrijfsreserve (overschot/tekort)	-	Bedrijfsreserve rekenkamer, max. 5% tot. Budget
Overdracht rekeningresultaat 2006		
Onverdeeld resultaat		

Bijlage 2 Gerealiseerde cijfers 2008 en 2007

Lasten	Realisatie 2008 excl. BTW	€	Realisatie 2007 excl. BTW	€
Bestuur en Personeel				
Bestuursvergoedingen en -kosten	35.922		36.952	
Salarissen vast personeel	379.498		308.650	
Reis en verblijfkosten personeel	26.771		21.704	
Advertentiekosten werving personeel	0		6.176	
Opleidingen	22.571		15.618	
Overige personeelskosten	0			
<i>Subtotaal</i>		466.832		389.100
Inhuur				
Externe deskundigen	152.617		261.745	
Uitzendkrachten	20.728		13.050	
<i>Subtotaal</i>		173.345		274.795
Huisvesting				
Energielasten	2.393		2.689	
Verzekeringen	489		182	
Huren	25.311		23.687	
Onroerende zaak belasting	431		891	
<i>Subtotaal</i>		28.624		27.449
Servicekosten				
Schoonmaakkosten	3.433		3.400	
Beveiliging	378		72	
Onderhoudskosten	1.644		3.360	
Telefoonkosten	4.342		4.051	
<i>Subtotaal</i>		9.797		10.883
Informatievoorziening				
Onderhoud computerapparatuur	13.499		7.821	
Extern drukwerk	15.164		2.389	
Boeken	502		217	
Contributie lidmaatschappen	1.850		1.756	
Aanschaf automatiseringsapparatuur	19.707		1.076	
Aanschaf telefonieapparatuur	0		0	
<i>Subtotaal</i>		50.722		13.259
Kantoor				
Kantoorbenodigdheden	6.220		5.722	
Aanschaf meubilair	4.149		0	
Uitbesteding adm. Aan Prv. Gld.	6.557		7.650	
Accountantskosten	4.955		3.623	
<i>Subtotaal</i>		21.881		16.995

Overig		
Bankkosten	-10.768	-13.164
Overige opbrengsten	0	-2.400
Algemene uitgaven	11.913	7.234
<i>Subtotaal</i>	1.145	-8.330
Reserves		
BTW compensatie	140.226	136.163
Overschot/tekort	12.769	15.244
Overdracht rekeningresultaat 2006	157.114	195.052
Onverdeeld resultaat	43.	157.114
<i>Subtotaal</i>	356.013	503.573
Totaal	1.106.266	1.227.724

Baten	Realisatie 2008	€	Realisatie 2007	€
Bijdragen Provincies				
Bijdrage provincie Gelderland	423.849		414.881	
Bijdrage provincie Overijssel	353.736		346.800	
Onttrekking aan reserve	258.568		397.962	
BTW-Compensatie provincie Overijssel	70.113		68.081	
Totaal	1.106.266		1.227.724	